

教育部第一批特色专业建设点系列教材

本教材适用于泰语学习者、培训班学员及二外学生

ภาษาไทยชั้นสูง

高级泰语

林秀梅 黄进炎◎编 著

附送 MP3 光盘

世界图书出版公司

教育部第一批特色专业建设点系列教材
本教材适用于泰语学习者、培训班学员及二外学生

ภาษาไทยชั้นสูง

高级泰语

林秀梅 黄进炎◎编 著

世界图书出版公司
广州·上海·西安·北京

图书在版编目(CIP)数据

高级泰语 / 林秀梅编著. —广州: 世界图书出版广东有限公司, 2013.1

ISBN 978-7-5100-5448-8

I. ①高… II. ①林… III. ①泰语—高等学校—教材 IV. ①H412

中国版本图书馆CIP数据核字(2012)第285123号

高级泰语

策划编辑: 刘正武

责任编辑: 程 静

出版发行: 世界图书出版广东有限公司

(广州市新港西路大江冲25号 邮编: 510300)

电 话: 020-84451969 84459539

http://www.gdst.com.cn E-mail: pub@gdst.com.cn

经 销: 各地新华书店

印 刷: 广东天鑫源印刷有限责任公司

版 次: 2013年1月第1版

印 次: 2013年1月第1次印刷

开 本: 787mm×1092mm 1/16

字 数: 395千

印 张: 18

ISBN 978-7-5100-5448-8/H·0794

ISBN 978-7-88780-040-4(MP3)

定 价: 45.00元(含MP3一张)

咨询、投稿: 020-84459652 gzlzw@126.com

版权所有 侵权必究

前 言

《高级泰语》是广东外语外贸大学东方语言文化学院申报的教育部第一批特色专业建设点系列教材之一，也是国家外语非通用语本科人才培养基地重点建设教材，入选广东外语外贸大学“十二五”校级规划教材。

本教材在编写过程中，特别注重对泰语语言知识、应用技能和跨文化交际策略等内容的介绍。在内容上，本教材分为两个部分：第一部分突出泰语的文化习惯，内容涵盖政治、历史、经济、金融、法律、环保等领域，使学生能就广泛的社会问题以及某些稍具专业性的话题用泰语进行交谈、讨论，旨在提高学生的语言运用综合能力；第二部分主要收录泰国获奖文学作品，内容包括反映泰国各阶层、各地区人民生活的小说节选及短篇小说。作品具有一定的文化影响力和思想深度，有助于帮助学生从不同的角度深入了解泰国的社会现实和当代泰国人的思想行为等，学会分析作者的写作风格、写作意图及写作手法。

为了让学生学懂、学透每一课，在编写过程中，编者在每篇课文后面设有难点注释、知识介绍，并提供与课文有关的语言知识或文化背景；词义释解部分侧重于近义词的用法与比较（词义解释及例句主要是参考了1999年版的《泰国皇家学术院词典》和泰国朱拉隆功大学甘扎娜·纳沙坤及其团队的《泰语一日一词》），使学生能正确掌握和运用泰语语言知识，为今后的阅读与写作打下坚实的基础。

为了更好地了解泰国诗词的读法，并欣赏其中的意蕴，本教材还就诗词部分做了录音，以便于学生学习、模仿、朗读或吟唱。

本教材除了可作为大学泰语专业的使用教材外，还适用于具有中等学力的泰语爱好者、泰语进修者以及自学者，亦可作为泰语老师案头常备参考书之用。

由于编者水平所限，本教材或存在疏漏之处，恳请专家及读者批评指正。

编 者

2012年9月

สารบัญ

บทที่ 1	เรื่องกล่าว ๆ	1
บทที่ 2	โครงหนอ... รักเราเท่าชีวัน	11
บทที่ 3	เมื่อดอกจิวบาน	22
บทที่ 4	มันไม่ใช่เงินทองหรือกเพื่อนเอี้ย ที่บันดาลทุกสิ่งทุกอย่าง	31
บทที่ 5	แสงเทียน (1).....	44
บทที่ 6	แสงเทียน (2).....	57
บทที่ 7	سلام ปัญหาของสังคม	70
บทที่ 8	ยาเสพติดมีพิษร้าย	82
บทที่ 9	ปัญหาและมาตรการป้องกันการทำลายสิ่งแวดล้อม.....	92
บทที่ 10	วาจาสุภาษิต	101
บทที่ 11	หัว hin ยังเป็นถิ่นสัญญา ไป—กลับมาไม่ผิดหวัง	113
บทที่ 12	ระบบสภาพแวดล้อมประชาชนและองค์กรรัฐของจีน	124
บทที่ 13	องค์กรตุลาการและระบบตุลาการของจีน	133
บทที่ 14	ภาษาไทยเมืองค์การการค้าโลก สินค้าเกษตรของไทยก็ชนะได้.....	142

บทที่ 15	ประมวลความรู้ทางเศรษฐกิจ	154
บทที่ 16	ประมวลความรู้ทางการเงิน.....	165
บทที่ 17	สถานีอวากาศนานาชาติ	180
บทที่ 18	จดหมายถึงจันทร์ลอย	191
บทที่ 19	บางสิ่งบางอย่างผ่านไปเมื่อนسانี้.....	204
บทที่ 20	เศรษฐศาสตร์ในห้องແກວ	215
บทที่ 21	เข้าชื่อภานต์.....	229
บทที่ 22	บทร้อยกรอง.....	240
บทที่ 23	เกี่ยดขาคำ.....	248
บทที่ 24	บ้านแขนขาด	256
บทที่ 25	สังข์ท่อง	270

เรื่องกล้วย ๆ

เมื่อพูดถึงคำว่า กล้วย หรือ กล้วยๆ เราอาจจะเข้าใจได้ทันทีว่า หมายถึงสิ่งที่ง่ายมาก อะไรก็ตามซึ่งเป็นสิ่งที่ทำได้ง่ายๆ คนไทยส่วนใหญ่มักจะใช้สำนวนที่เป็นภาษาพูดว่า “ของกล้วยๆ” “เรื่องกล้วยๆ” “กล้วยมาก” ฯลฯ

กล้วย จัดได้ว่าเป็นพืชเศรษฐกิจที่มีความสัมพันธ์กับวิถีชีวิตของคนไทย ตั้งแต่อีต จนถึงปัจจุบัน กล้วยจึงเป็นสิ่งที่แสดงถึงอัจฉริภาพของบรรพชนไทยที่มองเห็นคุณค่า และ คุณประโยชน์ของกล้วยที่สามารถนำมาใช้ได้ทุกส่วนตั้งแต่ดอก ใน ผล ลำต้นและราก เรา สามารถนำกล้วยมารับประทานเป็นอาหารทั้งหวานและหวาน ซึ่งเราอาจรับประทานสดๆ หรือ นำมาปรุงแต่งประกอบเป็นอาหารได้นานาชนิด เช่น กล้วยบวชชี กล้วยแขก กล้วยปี๊ กล้วยเผา กล้วยต้ม ขนมกล้วย กล้วยกวน กล้วยตาก กล้วยอบ กล้วยฉาน สำหรับกล้วยดิน แกงเลียงหัวปลี ยำหัวปลี ต้มยำหัวปลี ฯลฯ

ผู้ใหญ่สมัยก่อน เมื่อเข้าครัวประกอบอาหารบางชนิดที่ต้องใช้ใบตอง เช่น ห่อหมก ตะโก้ ขนมสอดไส้ ฯลฯ ก็ใช้ใบตองมาห่อหรือเย็บเป็นกระrog ก้านกล้วยที่เปลี่ยนไปตองออกแล้ว ยังสามารถดัดแปลงไปทำของเล่นให้เด็ก เป็นอุปกรณ์ที่จะให้เด็กเพลินกับของเล่นขณะที่ผู้ใหญ่ทำอาหาร ของเล่นที่ทำจากก้านกล้วยมีหลายชนิด เช่น ปืน ม้า ฯลฯ ปืนก้านกล้วยใช้เปลี่ยนกันว่า ใครจะยิงได้ดังกว่ากัน ส่วนม้าก้านกล้วยนำไปแข่งขันกับม้ากัน เด็กๆ ก็จะสนุกสนาน เพลิดเพลินกับการขี่ม้าและยิงปืน ทั้งยังได้ออกกำลังกายกับเพื่อนๆ ยิ่งกว่านั้น ยังเป็นการส่งเสริมจินตนาการของเด็กในการเล่น นับเป็นความชาญฉลาดอย่างยิ่งของคนไทยในสมัยก่อนที่ อบรมเลี้ยงดูเด็กโดยหาเครื่องเล่นให้เด็กได้พัฒนาทักษะทางร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคมและ สติปัญญา

ถ้าเราจะสังเกตถักยนนะการใช้ใบตองห่ออาหาร ก็จะเห็นว่ามีเตียวซึ่งเป็นใบตองหรือใบมะพร้าวที่เป็นແบนยาวๆ คาดกลัดห่ออาหารไว้ เช่น ข้าวหมก ขนมตาล ขนมสอดไส้ ขนมกล้วย ห่อหมก ฯลฯ โดยทั่วไปแล้วมักนิยมใช้ใบมะพร้าวมาทำเตียว เพราะใบมะพร้าวมีความเหนียวมากกว่าใบตอง การทำเตียวจากใบมะพร้าวนั้นทำได้โดยการนำไปบนมะพร้าวมาเจียนก้านใน

ออก ก็จะได้เตี่ยวสองสายที่มีความกว้างและยาวต่างๆ กันไปตามขนาดของใบมะพร้าวแต่ละใบ

การทำเตี้ยวสำหรับคนห่อขนมหรืออาหารเป็นการแสตนด์ภูมิปัญญาอันชาญฉลาดของคนไทยในสมัยก่อนที่รู้จักสังเกตและใช้ความคิดอย่างรอบคอบถี่ถ้วน เพื่อป้องกันห่ออาหารนิยมแตกออก นอกจากนี้เตี้ยวข้างเป็นสิ่งที่ช่วยจำแนกประเภทของอาหารที่บรรจุอยู่ภายใน โดยตัดปลายเตี้ยวเป็นลักษณะต่างๆ เช่น ตัดปลายแท่ง ตัดปลายแหลม ตัดปลายเฉียง ๆ ฯลฯ ก็จะช่วยให้ทราบว่าห่อไหนเป็นอะไร โดยไม่ต้องเปิดห่อออกดู ประโยชน์อีกอย่างหนึ่งของเตี้ยวคือ ทำให้อาหารมีความสะอาดปราศจากผุ่นละอองหรือ昆蟲และแมลงได้ต่อมน เพราะห่อไว้อย่างมีคิด

ในตอน นอกจากจะใช้ห่ออาหารทั้ง karma และหวานแล้ว คนไทยสมัยก่อนยังใช้ในตอนมาเย็บกระทงในรูปแบบต่างๆ ทั้งใบตองสดและใบตองแห้ง การเย็บกระทงนี้ผู้ใหญ่ก็จะตัดแบบไว้ และสอนลูกหลานโดยเริ่มให้เป็นลูกเมื่อช่วยเช็ดใบตอง เจียนใบตอง แล้วหัดเย็บกระทงตามแบบต่างๆ ตามลักษณะการใช้งาน ในตอนยังใช้ทำกระทงในเทศกาลลอยกระทง ซึ่งเป็นประเพณีของคนไทยที่อีปปิรีติมาแต่โบราณกาล โดยนำกระทงที่บรรจุขุปเทียน ดอกไม้และอื่นๆ ตามความเชื่อของแต่ละคนมาจุดไฟปล่อยให้ลอยไปตามน้ำในวันเพ็ญเดือน ๑๒ ประเพณีการลอยกระทงยังถือปฏิบัติกันมานานถึงปัจจุบัน

กล่าวไได้ว่า วิธีชีวิตของคนไทยส่วนใหญ่ทั้งในอดีตและปัจจุบันนี้ มีส่วนเกี่ยวข้องกับกล้วยมาโดยตลอด ดังเห็นได้จากการที่เป็นพิธีต้องตามแบบบนธรรมเนียมประเพณีของไทย มีการนำใบตองมาทำกระทงเจิมเพื่อใช้ในพิธี โดยการเย็บกระทงแล้วพับใบตองเป็นรูปกรวยเล็ก ๆ เย็บเสริมไปรอบๆ การทำนายศรีซึ่งเป็นเครื่องเชิญขวัญหรือรับขวัญ ก็นำใบตองมาเย็บเป็นรูปคล้ายกระทงเป็นชั้นๆ มีขนาดใหญ่เล็กสอบกันเป็นชั้นๆ ใบตองสามชั้น อาจมีจำนวน ๓ ชั้น ๕ ชั้น ๗ ชั้น โดยมีเส้าเล็กๆ ปักตรงกลางเป็นแกน มีเครื่องสังเวยวางอยู่ในนายศรี และมีไขขวัญเสียบอยู่บนยอดนายศรี นายศรีมีหลายชนิด เช่น นายศรีเทพ นายศรีปากชาม และนายศรีใหญ่ ฯลฯ

ในด้านหัตถกรรม คนไทยนำต้นกล้วยมาใช้ทำผลิตภัณฑ์ต่างๆ เช่น เชือก กระเบื้องเท้า เก้าอี้ ตะกร้า ฯลฯ ดังงานฝีมือที่ภาครัฐบาลส่งเสริมการผลิตสินค้าของหมู่บ้าน ของตำบล ที่เราเห็นกันอยู่ทั่วไปในปัจจุบัน นอกจากนี้คนไทยในสมัยก่อน ยังมีงานฝีมือที่โดดเด่นคือการแทงหยวกกล้วย ซึ่งเป็นการสลักการกล้วยให้เป็นลวดลายแบบไทยที่มีความคงทนอย่างยั่ง สำหรับใช้ประดับเชิงตะกอนในการเผาผลาญประเพณีไทย การแทงหยวกกล้วยจึงเป็นสิ่งหนึ่งของภูมิปัญญาไทยที่ควรสืบสานไว้

การส่งเสริมความรู้ความคิดเพื่อพัฒนาสติปัญญาให้แก่ลูกหลานที่ผู้ใหญ่จำนวนมากกล่าวถึงในปริศนาคำทาย เช่น อะไรเอ่ย ต้นท่าขาใบวนเดียว คำตอบคือ กล้วย หรือสำนวนไทยซึ่งใช้

เปรียบเทียบการกระทำในลักษณะต่างๆ เช่น หมายเหตุใบตองแห้ง ปอกกล้วยเข้าปาก ก็มีที่มาจากการกล้วยเท่านั้น

จะเห็นได้ว่า กล้วย เป็นพืชที่มีคุณค่า มีประโยชน์และเกี่ยวข้องกับวิถีชีวิตของคนไทยตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน แม้ว่าสังคมไทยกำลังเปลี่ยนจากสังคมเกษตรกรรมมาเป็นสังคมอุตสาหกรรมการเกษตร มีการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการผลิต และแปรรูปผลิตภัณฑ์จากกล้วยให้มีความหลากหลายและเพียงพอต่อการบริโภคยิ่งขึ้น แต่คนไทยก็ยังคงให้ความสำคัญแก่กล้วย และนำผลิตผลของกล้วยมาใช้ในชีวิตประจำวันเสมอมา นับเป็นการสืบสานสิ่งที่ดีงามทางวัฒนธรรมและประเพณีให้คงอยู่คู่ชาติ และเป็นมรดกตกทอดให้คนรุ่นหลังได้รับรู้ถึงภูมิปัญญาไทยอันน่าภูมิใจของคนรุ่นก่อน

แหล่งที่มา: หนังสือเรียนสาระการเรียนรู้พืชฐาน ภาษาพาที ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

ความฝันในวันวาน คือจุดหมายในวันนี้ และความสำเร็จในวันหน้า

คำศัพท์

สำนวน น. 熟语

ของกล้วยๆ <喻> 非常容易、简单

อัจฉริยภาพ น. 天才、才华

บรรพชน น. 祖先、先人

ลำต้น น. 枝干

กล้วยบัวชี น. 粉蕉椰奶甜品

กล้วยแขก น. 炸粉蕉片

กล้วยกวน น. 粉蕉糕

กล้วยตาก น. 粉蕉脯

กล้วยฉاب น. 糖蘸炸蕉片

ส้มตำ น. 凉拌木瓜丝

แกงเลียง น. 一种由胡椒、虾酱、肉类及

各种蔬菜做成的泰式辣汤

หัวปลี น. 香蕉花

ห่อหมก น. 一种由鱼或蟹肉加椰浆等
调制而成的小吃

ตะโก๊ะ น. 泰式甜点, 可由玉米、西米或
马蹄粒加椰奶做成, 置于蕉叶做成的
一寸见方的器皿中蒸熟

เจียน ภ. 裁

อุบາຍ น. 计谋、花招、手法

จินตนาการ น. 想象、构思

เตี่ยว n. ①(蒸锅口上的)围布; ②细而长的叶片
กลัด n. 别、扣
เข็มกลัด n. 胸针
คาด n. ①扎、束; ②预计、预料
คาดเข็มขัด n. 扎皮带
ฉีก n. 撕开
จำแนก n. 分类
แนว n. 星角状、齿轮状
ไต่ตอม n. 爬
มิดชิด adj. 十分严密
ลูกมือ n. 帮手
พิธีริตอง n. 仪式、礼节
กระ Thompson n. 有锥形花饰的蕉叶容器
รูปกรวย n. 锥形

บายศรี n. 招魂仪式上使用的器皿
เชิญชวน n. 招魂
รับขวัญ n. 招魂
สอบ v. 逐渐变小、逐渐收窄
แกน n. 轴、轴心
แกนนำ n. 领导核心
เครื่องสังเวย n. 祭品、供品
หัวอกกล้วย n. 香蕉树茎
กาบกล้วย n. 叶鞘
เชิงตะกอน n. 火葬台
สืบสาน n. 继承、传承、沿袭
ปริศนาคำทาย n. 谜语
ปอกกล้วยเข้าปาก 〈喻〉易如反掌
หลากหลาย adj. 多样、繁多

ข้อสังเกตในเนื้อความ

1. กล้วยๆ หมายถึง ง่ายๆ ง่ายมาก เพราะกล้วยเป็นผลไม้ที่คนไทยคุ้นเคยเป็นอย่างดี ราคาไม่แพง หาได้ง่ายทั่วไป และหาทานได้ตลอดทั้งปี จึงกลายเป็นสำนวนไทยที่ใช้กันทั่วไป เช่น เรื่องกล้วยๆ หรือ ของกล้วยๆ สำนวนไทยที่เกี่ยวกับกล้วยยังมีอีกมาก เช่น

โโค่นกล้วยอย่าไวหน่อ สำนวนนี้ มีประโภคต่อท้ายสัมผัสกันด้วยว่า “มาฟ่อย่าไว้ลูก” แต่เรามักพูดถึง ๆ ว่า “โโค่นกล้วยอย่าไวหน่อ” หมายถึง กำจัดศัตรุให้หมดถึ่น

เด็ดปลีไม่มีiy หมายความว่า ตัดสัมพันธ์ไม่ตรี หรือ ตัดความเป็นสัมพันธ์กันโดยเด็ดขาด

ขาวเหมือนหัวอกกล้วย หมายความว่า ผิวขาวเนียน

ดื่นเป็นกล้วยน้ำว้า ดื่น หมายความว่ามีมาก many กล้วยน้ำว้านี้เป็นผลไม้ที่มีคุณค่าทางสารอาหารมาก ปลูกง่ายมีตลาดทุกฤดูกาล มีราคาถูก และหากินได้ง่าย คนจีนมองข้าม

ความสำคัญไป สำนวนนี้หมายถึง ของปกติธรรมชาติ ของที่หาได้ทั่วไป เช่น ข้าวและคุณนน น้ำสี ผลิตออกมากจากดินเป็นกลัวนำไว้แลย

แผ่นดินไม่ไร้เท่าในกลัว หมายความว่า แผ่นดินนี้ไม่ใช่จะมีแต่ผู้หญิงหรือผู้ชายคนเดียวเท่านั้น ยังมีคนอื่นๆ ให้เลือกอีกมาก เป็นเชิงสอนมิให้คนราคิดลุ่มหลงในเรื่องรักใคร่มากจนเกินไป

น้ำกลิ้งบนใบกลัว หมายความว่า คนใจโลเลไม่แน่นอน กลับกลอก โดยมุ่งไปที่หลบว่า “น้ำใจหลบหนีบนน้ำกลิ้งบนใบบอน” คือจิตใจหลบ ใจโลเล ไม่แน่นอน

ต้นกลัวตายพระธาตุ หมายความว่า พ่อแม่ที่ต้องเสียพระธาตุ คือ รักลูกมากจนยอมสละชีวิต หรือทรัพย์สินเพื่อลูก

2. สำนวน คือ ถ้อยคำ หรือข้อความที่กล่าวสืบต่อกันมาช้านาน จึงมีการเรียงคำหรือใช้คำที่แน่นอน อาจมีจำนวน 2 ถึง 12 คำ มีเสียงสัมผัสหรือไม่มีก็ได้ สำนวนมีความหมายไม่ตรงตามตัวอักษร หรือมีความหมายแฝงในเชิงปริยายนี้ เพื่ออธิบายเรื่องราวโดยเฉพาะภาษาจีนแปลว่า (熟语) สำนวนยังหมายรวมถึงคำพังเพย ภาษา คำขวัญและคำคมด้วยตัวอย่าง เช่น

กาฝาก	หมายความว่า แห่งอยู่กับคนอื่นโดยไม่ทำประโยชน์ให้
จนมุน	หมายความว่า ไม่มีทางหนี
เข้าตาจน	หมายความว่า หมดหนทาง
ม้วนเสือ	เสียการพนันหมดตัว เลิกกิจกรรมพระขาดทุน
ชนะไม่เหมือน	หมายความว่า พูดไม่เหมือนอย่างที่คิด
ขึ้นกับปุน	หมายความว่า ไม่ถูกกัน วิวาทกันแสวง
เล็กพริกขี้หนู	หมายความว่า ตัวเล็กแต่เก่งกล้า

- คำพังเพย คือ ถ้อยคำหรือข้อความที่มีลักษณะติดชุม หรือแสดงความคิดเห็นอย่างหนึ่ง มักเป็นคำกล่าวฯ เพื่อนำไปใช้ให้เข้ากับเรื่องหรือเพื่อเตือนใจให้คิด ภาษาจีนแปลว่า (成语、谚语) เช่น

ต้นน้ำพริกลายเม่น้ำ	หมายถึง	ใช้จ่ายทรัพย์ไปในทางที่ไม่เกิดประโยชน์
น้ำพึงเรือ เสือพึงป่า	หมายถึง	คนเราจำเป็นต้องพึ่งพาอาศัยกันและกัน
กำแพงมีหู ประตูมีช่อง	หมายถึง	ความลับไม่มีในโลก

- ภาษิต หรือ สุภาษิต คือ คำกล่าวที่ดึงมาใช้สืบต่อกันมาช้านานเป็นคติสอนใจ มักใช้ถ้อยคำ

สั้นๆ แต่กินความลึกซึ้ง ภาษาจีนแปลว่า (格言) สุภาษิตของไทยอาจแบ่งได้ 2 ชนิด ได้แก่ สุภาษิตทั่วไปและพุทธศาสนาสุภาษิต

สุภาษิตทั่วไป เช่น

นำเงินให้รับดัก หมายถึง ให้รับทำเมื่อมีโอกาสดี
นกน้อยทำรังเด็กตัว หมายถึง ทำอะไรให้พอเหมาะสมกับฐานะ หรือ
ความสามารถ
แพ้เป็นพระ ชนะเป็นมาร หมายถึง การยอมแพ้ทำให้เรื่องสงบลงง่าย การไม่ยอมแพ้
ทำให้เรื่องไม่สงบ

พุทธศาสนาสุภาษิต เช่น

ตนเป็นที่พึ่งแห่งตน
พึงชนะความโกรธด้วยความไม่โกรธ
ความประมาทเป็นหนทางแห่งความตาย

➤ **คำขวัญ** คือถ้อยคำหรือข้อความสั้นๆ ที่บุคคลหรือหน่วยงานแต่งขึ้น เพื่อปลูกปัลอบให้กำลังใจ หรือเพื่อยield เป็นแนวปฏิบัติเพื่อความเป็นสิริมงคล คำขวัญมักจะแต่งให้มีลักษณะคล้องจองกัน ภาษาจีนแปลว่า (口号) เช่น

- รักลูกหลานอย่าผล眷ป่า
- ใช้ชองไทย เงินทองไม่ร้าวให้ลืออกนอก
- ยาเสพติด ริเริ่มเพียงนิด จะติดจนตาย

➤ **คำคม** คือถ้อยคำที่หลักแหลมชวนให้คิด ภาษาจีนแปลว่า (警句) เช่น

- เสียชีพอย่าเสียสต์
- ซื้อกินไม่หมด กดกินไม่นาน
- รักได้ไม่ยั่งใหญ่เท่ารักของแม่

สำนวนไทยนิยมใช้ภาษาทั่งคุณ ไฟเราะ กะทัดรัด และมีความหมายที่ลึกซึ้งกินใจ สำนวนไทยจึงเป็นมรดกแห่งภูมิปัญญาทางภาษาของไทยที่สะท้อนความเป็นมาของชาติทั้งในด้านวัฒนธรรม ประเพณี ศาสนาและวิถีชีวิตของคนไทย

3. เซัญขวัญ หรือ รับขวัญ

คนไทยเชื่อกันว่า “ขวัญ” มีอยู่ในตัวคนทุกๆ คน ตั้งแต่เกิดจนตาย ถ้าขวัญอยู่กับตัวก็ เป็นสิริมงคล เป็นสุขสบาย จิตใจมั่นคง ถ้าขวัญออกจากร่างไป somewhere ใจ เจ็บป่วยหรือทุกข์

ใจ ซึ่งเรียกว่า ขาวัญหา ขวัญหนี้ ขวัญบินและเสียขวัญ เป็นต้น ก็จะทำให้คนผู้นั้นได้รับผลกระทบต่างๆ

การเรียกขวัญหรือการทำขวัญ หรือการรับขวัญหรือการสูบขวัญจึงถือว่าเป็นเรื่องสำคัญอย่างยิ่ง ตามโบราณประเพณีแล้ว คนไทยนิยมประกอบพิธีบายศรีสู่ขวัญเพื่อเรียกขวัญบุคคลต่างๆ เช่น การรับขวัญเด็กเมื่อเกิดได้ ๓-๔ วัน ทำขวัญเดือน ทำขวัญตอนโภกจุก เด็กพลัดตกหอกล้มก็มีการเรียกขวัญ ทำขวัญตอนบวชนาค เป็นต้น

ในพิธีทำขวัญนี้สิ่งสำคัญที่ขาดไม่ได้ คือ นายศรี แปลว่า ข้าวศรี แปลว่า มีขวัญรวมเรียกว่า ข้าวขวัญ ใช้ในพิธีสมโภรณ์ สังเวยเทวดา ไห้วัครู บวชนาค รับเทพกบ้านแขกเมือง รับขวัญทหาร รับขวัญผู้ป่วยหรือคนที่จะจากกันไป หรือรับขวัญผู้มาอยู่ใหม่ อิกนัยหนึ่งอาจกล่าวได้ว่า นายศรี คือภานุสั่งอาหารนั่นเอง นับว่าเป็นภานุสั่งที่สะอาดบริสุทธิ์ และประณีตงดงาม

การทำนายศรีนิยมทำเป็นห้า จำนวนเลขคี่ คือ ๑,๓,๕,๗,๙ นายศรีบวงสรวงเทวดาใช้ลง ๑๖ ห้า เป็นกรณีพิเศษที่ใช้จำนวนคู่ การให้นายศรีกับการรับขวัญ เที่ยงขวัญหรือสูบขวัญกับคนธรรมดามักทำ ๓ หรือ ๕ ห้า สมเด็จพระบรมโ/or สถาธิราช สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ และแขกบ้านแขกเมือง ๗ ห้า สำหรับองค์พระมหาภัทร์ และสมเด็จพระบรมราชนินาล ใช้นายศรี ๕ ห้า

นายศรีเมื่อใช้ประกอบพิธีแล้วประมาณ ๗ วัน มักจะนำไปจำริญหรือ บางท่านอาจปล่อยให้แห้ง ให้คงสภาพเห็นน้ำตลอดไปจนกว่าจะเปลี่ยนใหม่

แบบฝึกหัด

ให้เปลี่ยนความต่อไปนี้เป็นภาษาจีน

กล้วยกับวิตามินไทย

กล้วย เป็นผลไม้ที่คนไทยคุ้นเคยมานาน ทำนองเดียวกับคนญี่ปุ่นคุ้นเคยกับแอปเปิล เราคงจะไม่ปฏิเสธว่า “กล้วย” เกี่ยวข้องและเป็นส่วนหนึ่งของวิตามินไทยนับตั้งแต่เกิดจนกระทั่งสิ้นอายุยัง...

ในสมัยโบราณ เมื่อสตรีจะคลอดบุตรมักจะมีการจัดเครื่องบูชาสำหรับหมอดำแยเพื่อทำพิธีกรรมที่เป็นมงคลแก่แม่และลูกที่จะคลอดออกมาก เครื่องบูชามักจะประกอบด้วย ขันข้าว ซึ่งบรรจุด้วยข้าวสาร ผิง และสิ่งของต่าง ๆ ได้แก่ หมาก พลู ขูป เทียน และในจำนวนนี้จะต้องมีกล้วยอยู่เสมอ

เมื่อการก่ออายุได้ประมาณ 3 เดือน และพร้อมที่จะรับประทานอาหารอื่นนอกจากแม่ได้

แล้ว แม่จะเริ่มให้ลูกรับประทานกล้วยควบคู่กับนม เพราะเห็นว่ากล้วยเป็นผลไม้มีคุณค่าทางอาหารสูง และเป็นอาหารที่ย่อยง่าย

เมื่อลูกโตขึ้น แม่ก็จะพยายามประดิษฐ์ของเล่นให้ลูก ของเล่นเหล่านี้ส่วนหนึ่งก็มาจากการกล้วย เป็นต้นว่า

- นำก้านกล้วยมาทำเป็นปืนเด็กเล่น
- นำก้านกล้วยมาทำเป็นม้าสำหรับจี่
- นำไปตองนา้มวนทำเป็นปีสำหรับเปา
- นำหัวกล้วยมาทำเป็นทุ่น หรือแพ สำหรับหัดว่ายน้ำ

ในวัยศึกษาเล่าเรียน กล้วย ก็เข้ามาสู่ห้องเรียนในลักษณะต่าง ๆ เช่น

-- ผูกเป็นปริศนาให้ทาย เช่น “อะไรเอ่ย ต้นเท่าขา ใบวาเดีย”

-- ใช้เปรียบเทียบกับความงามของสุภาพสตรีในวรรณคดี เช่น “เรื่องการนิต-วาสีภูรี ที่ว่า นางงามดุจลำกล้วย”

-- ใช้ในคำพังเพย เปรียบเทียบการทำลายล้างผ่าพันธุ์อย่างถอนรากรอนโคน เช่น โคลนกล้วยอย่างไหหน่อ ฆ่าฟ้ออย่างไหลูก

-- ใช้ในสำนวนหรือคำพังเพยแสดงความหมายว่าเป็นเรื่องง่ายๆ เช่น ง่ายเหมือนปอกกล้วยเข้าปาก เรื่องกล้วยๆ กล้วยมาก

ตลอดช่วงชีวิตมนุษย์ สามารถใช้ประโยชน์จากทุกส่วนของกล้วย เช่น ใช้เป็นอาหารคาวหวาน ใช้ประดิษฐ์เป็นของใช้ ใช้เป็นยาสมุนไพรรักษาโรค

ในงานบวช และงานมงคลต่างๆ กล้วย มักจะถูกนำมาใช้เป็นส่วนประกอบของงานในลักษณะต่างๆ เช่น

- ในตองหรือใบกล้วย นำมาใช้ประดิษฐ์เป็นนาฬิกา เป็นส่วนประกอบของพวงมาลัย
- ก้านกล้วย และใบตอง นำมาใช้เป็นกระ邦
- กล้วยหั้งเครื่อง นำมาประดับบ้าน เวลามีงานมงคล

เมื่อถึงคราวที่หนุ่มสาวจะเข้าสู่พิธีแต่งงาน กล้วยจะเป็นพิธีชนิดหนึ่ง ที่มักจะนำมาใช้เป็นส่วนประกอบของงานเสมอ เช่น

-- ใช้ต้นกล้วยเป็นส่วนประกอบในขบวนแห่ขันหมาก

-- ใช้ผลกล้วย ใบกล้วย ก้าน และหัวกล้วย เป็นส่วนประกอบในการประกอบพิธีการต่างๆ

ในการปลูกสร้างบ้านเรือน กล้วยจะเป็นส่วนประกอบสำคัญในการทำพิธียกเสาเอกลงหลุม

โดยเขามักจะใช้หน่อกล้วยและต้นอ้อยผูกไว้ที่ปลายเสาเอกและเมื่อทำพิธียกเสาลงหลุมเสร็จก็จะปลดเอาหน่อกล้วยและต้นอ้อยไปปลูกไว้ในบริเวณใกล้บ้าน พยายามประกบประคองให้เจริญงอกงาม เพราะถือว่าเป็นเครื่องเสี่ยงทางความอุดมสมบูรณ์ของเจ้าของบ้าน

งานบุญกระทิ่งถึงวาระสุดท้ายของชีวิต มนุษย์راكซึ่งเกี่ยวข้องกับกล้วยอย่างนิล้อมคลาย ในสมัยก่อน เขาบากใช้ใบตองมาองค์พ ใช้ต้นกล้วยมาลักษณะวาก (แทงหยวก) ประดิษฐ์ในเมรุ หรือลองคพ ใช้ต้นกล้วย ใบตอง ทำฐานเสียบดอกไม้ประดับในงานคพ “กล้วยเจ้าอี้...เจ้ามิคายห่างหายไปจากเจ้า เรายกพันกับเจ้าตลอดมา และตัวเจ้าจะลืมเจ้าได้ฉันได้แล้วเพื่อนอย”

บทอ่านประกอบ

ความฉลาดของคนไทย แม่ก้านกล้วยก็นำมาทำเป็นของเล่นเด็กได้

คนไทยรู้จักรรธรรมชาติและสภาพแวดล้อมเป็นอย่างดี เมื่อตั้งบ้านเรือนเป็นกุ่ม เป็นหนู่บ้านก็ปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อม ใช้รักษาธรรมชาติ และสภาพแวดล้อมอย่างชาญฉลาด เด็กไทยก็ดัดแปลงสิ่งที่อยู่ใกล้ตัวมาทำเป็นของเล่น ได้อย่างเหมาะสมและสนุกสนาน

ม้าก้านกล้วย เป็นของเล่นที่เด็กผู้ชายที่อยู่ในวัยชักชนชื่นชอบมาก เด็กไทยทั่วไปจะรักษาการเล่นม้าก้านกล้วยเป็นอย่างดี

วิธีทำม้าก้านกล้วย ทำง่าย เด็กๆ สามารถทำเล่นเองได้ ถ้าหากเล่นม้าก้านกล้วย เด็กๆ ก็จะถือมีดเข้าไปในสวนหรือบริเวณทั่วไปที่มีต้นกล้วย เพราะหมู่บ้านคนไทยจะปลูกต้นกล้วยไว้แทนทุกหลังค่าเรือน

เมื่อเลือกใบกล้วยที่มีความยาวพอเหมาะสม ก็จะตัดใบกล้วย เอาเม็ดเลาจากใบกล้วย ออก เหลือไว้ที่ปลายใบเล็กน้อยเพื่อให้เป็นหางม้า ที่ก้านด้านโคนจะมีขนาดใหญ่กว่าหัวมือของเด็กๆ ด้านนี้อง เด็กๆ จะหักความยาวประมาณหนึ่งคืบ หรือสองคืบ แล้วเอาเม็ดฝานแฉลบด้านหางของก้านตรงที่จะไว้ฝานบางๆ ไปทางด้านโคนทั้งสองหาง เพื่อให้เป็นหูม้า พอดีขนาดหูยาวตามต้องการแล้วก็เอามือหักก้านกล้วยตรงที่จะไว้เป็นโคนหูม้า ก้านกล้วยก็จะกล้ายเป็นรูปม้าเมื่อม้าขึ้นหันหัวทั้งสองหาง เสร็จแล้วก็เอาขนงไม้ผ่ามาถักมปลายให้แหลม ความยาวประมาณคืบเศษ เสียบหัวม้าที่หันมาไว้ เสียบทะลุไปที่ก้าน ไม่ที่เสียบก็จะมีลักษณะเหมือนสายบังเทียนที่

ผู้คนมักกับคุณมาก เสร์จแล้วก็ทำเชือกกลั่วมาผูกด้านหัวม้าและหางม้า ทำเป็นสายสะพายบ่า แค่นี้เสร็จ หาแขนงไม้ไผ่มา 1 อัน ทำเป็นเสี้ยว มีตอนนี้ก็พร้อมที่จะเล่นม้าก้านกล้ายได้แล้ว

การเล่นม้าก้านกล้ายก็แล้วแต่เด็กๆ จะคิดเล่น เช่น เล่นความมัววิ่งแห่งกันหากันจะช่วยให้เด็กๆ จำกระบวนการทัพต่อสู้กัน หากว่าตามรั้วคือแขนงไม้ไผ่มาทำเป็นดาวรุนกัน หรือจะวิ่งแห่งกันเป็นคู่ๆ หากไม่มีเพื่อนก็ความลุ่นคุณเดียวที่ลานบ้านหรือเลี้ยวไปตามป่ากล้ายในสวนก็ได้

ม้าก้านกล้าย นอกจากรูปเด็กๆ จะทำเล่นได้เอง วัสดุก็หาง่าย วิธีเล่นก็ฝึกความคิด ฝึกการเล่นเป็นหมู่คณะ มีผู้นำผู้ตาม วิธีเล่นก็เหมาะกับเด็กๆ ได้ออกกำลังกาย ได้คลื่นไหว้หมาแห่กัน ของเด็กๆ ม้าก้านกล้ายเป็นการละเล่นที่ง่ายและมีประโยชน์ จึงเป็นภูมิปัญญาของคนไทยที่น่าสนใจยังชีวัน

บทอ่านประกอบ

บทที่ 2

ใจหนอง...รักเราเท่าชีวัน

ชาเออม

“ใจหนองรักเราเท่าชีวัน

ใจหนองใจกันให้เราปิคอก...คุณฟ่อ...คุณแม่...”

ใช่แล้ว ความรักของพ่อแม่ที่มีต่อลูกนั้น แน่แท้และแน่นอนที่สุดในโลก อุ้มฟูเลี้ยงดูเรา เป้าคอยันแล้วันแล้วคืนแล้วคืนแล้ว เพื่อคุณความเติบโตของเรา พ่อแม่สอนหนึ่นอย่างยามที่เลี้ยงดูเรา ไม่ว่าจะเป็นกลางวันหรือกลางคืน โดยไม่เคยที่จะปริปากบ่นเลย และแม่ยามเราเจ็บไข้ได้ป่วย ท่านก็ยังอดหลับอดนอนคอยพยาบาลดูแลรักษาเราด้วยความใจที่ห่วงหาอย่างไม่ย่อท้อ

เมื่อเราโตขึ้นอีกหน่อย พ่อแม่ก็อยสอนให้เราหัดเดิน หัดพูดและสอนให้รู้จักวิธีดูแลตัวเอง สารพัดสารพันจะสอนเรา

จนเราเป็นเราได้ในทุกวันนี้...

และพ่อแม่ของเรายังเป็นคนที่รู้จักราสองได้ดีกว่าใคร ๆ ในโลกด้วย

ตามหน่อนอยเดินะ แล้วตัวเราเองนี่รู้จักพ่อแม่ของเรามากแค่ไหน เคยรู้สึกเห็นอกเห็นใจท่านเวลาที่ท่านทุกข์ใจ เพราะเราหรือไม่...

คุณเคยทำอะไรให้ท่านได้ชื่นชมชื่นใจสักกี่ครั้ง

ลองคิดดูก็แล้วกัน

แม้ว่าในบางครั้งอาจจะมีบางที่ท่านมีอารมณ์โกรธต่อการกระทำของเราที่ไม่ได้ดังใจท่าน แต่ก็อย่าลืมว่าพ่อคุณแม่นั้นคาดหวังให้ลูกทุกคนที่ท่านอบรมสั่งสอนมาเป็นคนดี มีชีวิตอยู่อย่างมีความสุข มีอนาคตสดใส

แต่...จะมีลูกสักกี่คนที่ทำให้พ่อแม่ “พึงใจ” อย่างเงิน ๆ และอดที่จะน้ำตาซึมไม่ได้ยานที่ลูกประสบความสำเร็จในชีวิตสมกับความตั้งใจของท่านทั้งสอง

แม่หยาดเหงื่อของลูกที่ได้เปลี่ยนเป็น “เงิน” มาทดแทนพระคุณ โดยการหยิบยื่นให้ท่าน